

T.C.  
BARTIN VALİLİĞİ  
İl Milli Eğitim Müdürlüğü  
Ölçme Değerlendirme Merkezi



TÜRKÇE

6. SINIF

A  
KİTAPÇIK TÜRÜ

Soru Sayısı : 20

Sınav Süresi: 40

Adı Soyadı

Sınıfı/Numarası

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Gözetmen öğretmeninizin belirlediği sırada oturunuz.
2. Cevap kağıdındaki bilgilerinizin doğruluğunu kontrol ediniz.
3. Kitapçık türünüzü cevap kağıdınız ile karşılaştırınız.
4. Cevap kağıdı üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.

Adı Soyadı:

Sınıfı: Numarası:



1. Bu testte 20 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Üretimi gerekli kılan tüketicidir. Üreticiyi var eden de odur. Hepimiz bir yönümüzle üretici iken genelde tüketiciyiz. İşimizde değer üretiriz, para kazanırız. Satın alma gücümüz artar, tüketici haline geliriz. Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler yardımıyla bugün üretici ve satıcılar; tüketicileri ismine, alışkanlıklarına kadar tanıyor ve izliyor. Böylesi akıllı satıcılar karşısında tüketici; daha bilinçli olamayınca zarar ediyor, parasının gerçek karşılığını alamayabiliyor.

**Uyarı: İyi bir başlık olması için dikkat etmemiz gerekenler şunlardır:**

- Yazının ana düşüncesini etkili bir biçimde anlatması gerekir.
- Uzun değil, kısa ve birkaç kelimedenden ibaret olması gerekir.
- İlgi çekici ve anlamlı olması lazımdır.

**Uyarıyı da dikkate alarak metne en uygun başlık hangisi olabilir?**

- A) Üretimin Yararları  
B) Akıllı Satıcı  
C) Teknolojinin Gücü  
D) Bilinçli Tüketici

2. Konuşmalarımızda ve yazılarımızda bazen birden fazla düşünce olabilir. Bazen olumlu bir düşünceden olumsuz bir düşünceye veya olumsuz bir düşünceden olumlu bir düşünceye geçiş yapabiliriz. Bunu sağlayan ifadelerle geçiş ve bağlantı ifadeleri denir.

**Buna göre hangisinde “olumsuz bir düşünceden olumlu bir düşünceye geçişi” sağlayan bir ifade vardır?**

- A) Dünkü sınava çok çalıştım ama sınavda başarılı olamadım.  
B) Hafta sonu pikniğe gidecektik ancak yağmur yağdığı için gidemedik.  
C) Bugün yemeğe gelmedin oysaki söz vermiştin.  
D) Yeni bir kalem aldım lakin kalemi okula getirmeyi unuttum.

3. Küçük Ayşe, evlerinin salonunda keman çalışması  
I. II.  
yaparken babası da gazetesini okumaya çalışıyordu.  
III.

**Altı çizili isimlerin türleri hangisinde doğru verilmiştir?**

	I.	II.	III.
A)	Özel Tekil Somut	Cins Topluluk Somut	Özel Tekil Somut
B)	Özel Tekil Somut	Cins Tekil Somut	Cins Tekil Somut
C)	Özel Tekil Soyut	Cins Çoğul Somut	Cins Tekil Soyut
D)	Özel Çoğul Somut	Cins Tekil Somut	Özel Tekil Somut

4. Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Şerife Bacı, Kurtuluş Savaşı'nın fedakâr kadın kahramanlarından biridir.  
B) Milli Eğitim Müdürlüğü'nün düzenlediği kompozisyon yarışmasında dereceye girdi.  
C) Alageyik, Vaşak gibi hayvanların nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıyadır.  
D) Bizim bu vatana ve bu vatani bize emanet eden atalarımıza borcumuz var.

**5. Öğretmen Ali, Türkçe dersinde anı (hatıra) ile ilgili öğrencilere şu bilgileri vermiştir:**

- Yaşanmış olaylar anlatılmalı ve yazar gerçekliğe bağlı kalmalıdır.
- Yazılış amaçları; hayat tecrübelerini paylaşmak, döneme ışık tutmak, yaşanan olayları açıklığa kavuşturmak ve toplum değerlerini hatırlatmaktır.
- Sürekli bir dille yazılmalıdır.

**Bu bilgiler doğrultusunda hangisi anı (hatıra) olabilir?**

- A) **Sıtkı Bey:** Kalede kalmak isteyenler bir tarafa ayrılınsın.  
**Bir Gönüllü:** Hepimiz burada kalmak istiyoruz ki buraya geldik. Birbirimizden niçin ayrılacağız?  
**Sıtkı Bey:** (Hiç kimseye yüz vermeyerek) Ağalar! Düşman suyu geçti. Şehrin öbür tarafında herkes birbirine giriyor. Memleket bir iki güne kadar bütün bütün kuşatmaya uğrayacak gibi görünüyor.
- B) Afyonkarahisar'ın hatlarının çözülmesi sonunda birkaç Yunanlı tutsak, geceleyin Mustafa Kemal'in çadırına getirilmişti. Bunlardan birisi, Muzaffer Generalin doğup büyümüş olduğu Selanik'ten gelmişti. Yüz, kendisine yabancı gelmediğinden ve üniformasında da hiçbir bellilik görmediğinden kim olduklarını ve rütbelerini sormaya başlamıştı.  
— Binbaşı mısınız?  
— Hayır.  
— Albay mı?  
— Hayır.  
— Korgeneral mi?  
— Hayır.  
— Peki nesiniz?  
— Ben Mareşal ve Türk Orduları Başkomutanıyım! Şaşkınlıktan ağzı açık kalan Yunanlı kekeledi:  
— Bir başkomutanın savaş hattına bu kadar yakın yerlerde dolaşması işitilmiş değil de!..
- C) Sevgili Anneciğim,  
Köyden ayrılalı altı aydan fazla olmuş. Köyümüzü, evimizi, yemyeşil ağaçlarla dolu bahçemizi, petek petek arı kovanlarımızı çok özledim. Geçtiğimiz günlerde ustam, bakır işlemecilikte kısa zamanda ilerleyişimi yeteneğime ve gayretime bağlayarak "Aferin!" dedi. Sanatın bir altın bilezik olduğunu söyledi.
- D) Adı geçen bağın ortasında, göğe baş uzatmış bir yüksek kubbedir ki güya aydınlık hamam camekânı gibi tepesi açıktır. Bu açık yerde altı adet ince mermer sütunlar üzerinde Kiyaniyan tacı gibi bir kubbecik vardır. San'atkar iş üstadı, bu küçük kubbenin ta tepesine halis altın ile yaldızlanmış bir çeşit demir mil üzerine bir bayrak yapmış, ne taraftan rüzgâr eserse, o bayrak o tarafa döner. Garip görünüşlüdür. Ama aşağı büyük kubbe sekiz köşelidir. Bu kemerli kubbe içinde dahi sekiz kemer vardır. Her kemerin altında bir kış odası vardır. Bu odaların her birinde ikişer pencere vardır.



6. Dünya; insanların diğer canlılarla ortak kullandığı ortam, ortak paydasıdır. Hayvanların dili yok diye onların yaşam alanlarını yok edemeyiz. Hayvanlar ve bitkiler olmadan insan nedir? Bir hiç. Her şey birbirine bağlıdır. Biri olmadan diğerinin yaşamını devam ettirmesi mümkün değildir. Ayağımızın altındaki toprağa, deredeki kurbağaya, ciğerlerimize çektiğimiz havaya ve kısaca bütün doğaya karşı saygılı olmak zorundayız.

**Bu parçadaki düşünceyi en iyi yansıtan söz hangisidir?**

- A) Dünya insanlara ait değildir, insanlar dünyaya aittir. (Kızılderili Atasözü)
- B) Doğa beklî ile değil, sevgi ile korunur. (Anonim)
- C) Tabiat bir aynadır, hem de aynaların en parlağı. (Dostoyevski)
- D) İnsan ruhunun bir parçası hayvan sevgisini tadana kadar uyanmaz. (Anatole France)

7. Plastik atık tehlikesi gün geçtikçe dünyayı daha çok tehdit ediyor. Her yıl plastikten yapılmış yaklaşık bir trilyon poşet çöpe atılıyor. Bu, dakikada 2 milyon plastik poşetin atıldığı anlamına geliyor. Bir yılda üretilen ambalajları yan yana getirdiğimizde dünyanın çevresini tam 10 kez dönebilir. Sürekli artan plastik kullanımı öyle bir noktaya geldi ki okyanuslarda plastik atık ve çöplerden oluşan adalar oluşmaya başladı. Rüzgâr ve akıntıyla bir araya gelen atıklar, Büyük Okyanus'un kuzeyinde, Atlas Okyanusu ve Hint Okyanusu'nda çöpten adalar oluşturdu. Bu çöp adalarına bazı bilim insanları plastik çorba adını veriyor. Bunların en büyüğü Büyük Okyanus'ta yer alıyor.

**Bu paragrafta aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?**

- A) Sürekli artan plastik kullanımı neye yol açmıştır?
- B) Hangi okyanuslarda çöp adaları oluşmuştur?
- C) Dünya genelinde dakikada kaç poşet üretilmektedir?
- D) Bazı bilim insanları çöp adalara hangi adı vermiştir?

8. Bir gün, adam yalnız başına gezerken bir kelebeğin kozasından çıkmaya çalıştığını gördü. Kozasındaki küçük delikten çıkmaya çabalayan kelebeği saatlerce izledi. Sonra adam, kelebeğin kozadan çıkmak için çabalamaktan vazgeçtiğini, gücünün kalmadığını düşündü. Kelebeğe yardım edeyim de kolayca çıksın diye düşündü ve kozadaki deliği daha rahat çıksın diye büyüttü. Bu sayede kelebek kozasından kolayca çıkabildi. Fakat çıkmaya daha hazır değildi, bedeni hala kuru ve kanatları buruş buruştu. Adam, kelebeğin gücünü toplayıp, kanatlarını açıp, uçacağını düşünüyordu. Ama kelebek kozasından zamanından önce çıkmıştı. Ne kadar çabalasa da uçamadı ve buruşmuş kanatlarıyla yerde sürünmeye devam etti. Adam iyi niyetli bir şekilde kelebeğe yardım etmeyi istemişti ama bilmediği nokta; kelebeğin kozadan çıkmak için çabalaması, bedenindeki sıvının kanatlarına gitmesini ve bu sayede doğru zamanda kozasından çıktığında uçabilmesini sağlayacaktı.

**Metinde hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?**

- A) Zaman
- B) Kişi
- C) Yer
- D) Olay

9. **Cümlelerin hangisinde "intak (konuşturma)" ve "tezat (zıtlık)" söz sanatları birlikte kullanılmıştır?**

- A) Ağlarken içten içe gülüyordu, minik serçe.
- B) Zenginlik içinde fakirlik yaşıyordu.
- C) Ağlanacak hallerine gülüyorlardı.
- D) Uzun lafın kısası gidelim, dedi kedicik.

10. ÇEVRE VE İNSAN DOSTU ULAŞIM ARACI: **BİSİKLET**
- MINİ TARİHÇE**
- **1790**  
İki tekerlekli ilk araç yapıldı.
  - **1818**  
Alman memur Baron Karl von Drais **bisikletin patentini** aldı.
  - **1830**  
İlk gerçek bisiklet İskoç demirci Kirkpatrick Macmillan tarafından üretildi. "**Velocipede**" olarak adlandırıldı.
- 1950'lerde**  
Yılda **20 milyon bisiklet** üretilirken
- 2000'lerde**  
Yılda **100 milyon bisiklet** üretiliyor.
- Dünya genelinde **2 milyardan fazla bisiklet** var  
Bisikletin en çok kullanıldığı ülkeler
- 23 Hollanda milyon**  
Ülkede bulunan bisiklet sayısı  
Dünyanın en büyük bisiklet parkı burada.  
Aile başına **3 bisiklet** düşüyor.
- İsveç • Finlandiya • Hollanda • Danimarka • Belçika • İsviçre • Almanya • Çin
11. Uzak köylerimizde kuşlar gibi  
Her sabah çocuklar size uçar.  
Ama küçük, ama büyüyen, ama güleç...  
Alın benim günlümden de o kadar.
- Siz kara göklerin yıldızları,  
İşıtın yurdumuzu sabaha kadar!  
Ama düşe kalka, ama yiğit, ama umutlu...  
Alın benim günlümden de o kadar.
- Cahit KÜLEBİ
- Yukarıdaki şiirin ana duygusu nedir?
- A) Öğretmen Sevgisi      B) Memleket Özlemi  
C) Vatan Sevgisi      D) Doğa Sevgisi
12. I. Kırtasiyeden kalemlik aldım.  
II. Masadaki şışede biraz su var.  
III. İlkbahar gelince ağaçlar yeşerdi.  
IV. Çiçeği sulayan sen miydin?
- Bu cümlelerde altı çizili kelimelerin hangisinde isim çekim eki yoktur?
- A) I.      B) II.      C) III.      D) IV.
13. Cümlelerin hangisinde "düşmek" sözcüğü "aşırı sevgi ve ilgi göstermek" anlamında kullanılmıştır?
- A) Kadınlar tekrar telaşa ve heyecana düştüler.  
B) İskelenin karşısına düşen kahveye yürüdüler.  
C) Sen bu işin üstüne gereğinden fazla düştün.  
D) İlkokuldaki arkadaşımın aynı sınıfa düştüm.
14. En şanlı, en ünlü Osmanlı gemicilerindendi. O vakitler, Osmanlı diyarında namı **dillere destandı**. Padişah bile kendisini saraya çağırılmış, maceralarını dinlemişti.
- Ömer SEYFETTİN, Forsa
- Bu parçada koyu verilen deyimın anlamı hangi cümlede vardır?
- A) Bu başarısıyla her yerde adından söz ettirdi.  
B) Kendisi bu konuda oldukça başarılıydı.  
C) Sınavdaki başarısını arkadaşları takdir etti.  
D) Hayatımızdaki başarılar bize mutluluk getirir.

15. Onun fıkralarını dinlerken hatta ismini duyduğumuzda yüzümüzde bir tebessüm oluşur. Üstelik sadece güldürmez, güldürürken düşündürür. Çünkü onun gerçek fıkralarının her birinde hoşgörü, bilgelik ve ahlakın hoş bir yönü saklıdır. "Gerçek fıkraları" diye özellikle ayırım yapıyoruz; çünkü birçok halk kahramanının başına gelen onun da başına gelmiş sonradan uydurulan bazı fıkralar Nasrettin Hoca fıkrası diye anlatılmıştır.

**Bu metinde aşağıdakilerden hangileri vardır?**

- A) Amaç-sonuç/ Benzetme  
B) Koşul-sonuç/ Benzetme  
C) Neden-sonuç/ Karşılaştırma  
D) Amaç-sonuç/ Karşılaştırma
16. Bir izleyici, Bop Ross'un çizdiği bir tabloyu şu şekilde betimliyor:  
"Önce bir dağ çizdi. Sonra bu dağların kenarlarına hafif karlar serpiştirdi. Dağların tamamına kar serpiştirmede yalnız kenarlarına... Sonra mutlu bir dere çizdi. Sonra bu derenin kenarlarına güzel yeşil ağaçlar çizdi. Tam da derenin kenarına mutlu bir kulübe çizdi."

**Bu metinde betimlenen tablo hangisi olabilir?**

- A)  B) 
- C)  D) 

17.

**I. METİN:**

Gelişen teknolojinin yaşamımıza getirdiği konfor yanında, bu gelişmenin doğaya ve çevreye verdiği kirliliğin boyutu her geçen gün hızla artmaktadır. Çeşitli kaynaklardan çıkan radyoaktif, katı, sıvı ve gaz halindeki kirlenici maddelerin hava, su ve toprakta yüksek oranda birikmesi çevreye zarar vermektedir. 2011 yılında Japonya' da gerçekleşen deprem felaketi ve ardından yaşanan nükleer santral kaynaklı radyoaktif tehlike, nükleer enerji ve nükleer santraller ile ilgili güvenlik tedbirlerinin uluslararası düzeyde tekrar ele alınması gerekliliğini ortaya çıkartmıştır.

**II. METİN:**

Temiz bir çevre insan sağlığı ve refahı için temel niteliktedir. Ancak çevre ve insan sağlığı arasındaki etkileşimler son derece karmaşık olup, değerlendirilmeleri güçtür. Bu durum hukuki korumalara başvurulmasını gerektirmektedir. Sağlığa zarar veren en önemli sebepler arasında havası kirliliği, kötü su kalitesi ve yetersiz sıhhi temizlik gösterilebilir. Tehlikeli kimyasalların sağlığa etkilerine ilişkin olarak çok daha az şey bilinmektedir. Gürültü yeni ortaya çıkan bir çevre ve sağlık sorunudur.

**Bu iki metnin ortak konusu hangisi olabilir?**

- A) Radyoaktif tehlikenin boyutları  
B) Hava kirliliğinin insan sağlığına etkileri  
C) Çevre kirliliğinin sebepleri ve etkileri  
D) Nükleer santrallerin çevreye zararları



18. Aşağıdakilerin hangisinde anlatılan olayın gerçek hayatta olması mümkün değildir?

- A) Yaşlı Kızılderili reisi kulübesinin önünde torunuyla oturmuş, az ötede birbiriyle boğuşup duran iki kurt köpeğini izliyorlardı. Köpeklerden biri beyaz, biri siyahtı ve on iki yaşındaki çocuk kendini bildi bileli o köpekler dedesinin kulübesi önünde boğuşup duruyorlardı. Dedesinin sürekli göz önünde tuttuğu, yanından ayırmadığı iki iri kurt köpeğiymiş bunlar.
- B) Zengin yaşlı bir adam bir sabah müthiş bir baş ağrısıyla uyanır, ilaç alır, geçmez. Bir iki gün bekler, ağrı devam eder. Doktor çağrılır. Doktor muayene eder, ağrının sebebini anlayamaz sadece ağrı kesiciler verip, gider. Fakat adamın baş ağrısı geçeceğine daha da artarak sürer. Baş ağrısının yanında gözleri de yaşarmaya baslar. Başka doktorlar çağrılır. Adam ağrıyı kesene servet vaat eder.
- C) Genç adam iyi bir terziymiş. Bir dikiş makinesi ve küçücük bir dükkânı varmış. Sabahlara kadar uğraşıp didinir ama pek az para kazanırmış. Çok soğuk bir kış gecesi dükkânı kapatırken elektrik sobasını açık unutmuş ve çıkan yangın onun felaketi olmuş. Artık ne bir işi varmış ne de parası.
- D) Aslanı olmayan bir ormana çakal kral olmuş. Ee ne demişler? Koyunun bulunmadığı yerde keçiye "beyefendi" derler. Çakala da kral demişler... Gelin görün ki demekle kral olunmuyormuş. Çakal, masumları cezalandırmış, güçsüzlere zulmetmiş. Olur olmaz isteklerle hayvanları canından bezdirmiş. Orman halkı "Allah böyle kralı düşmanımıza vermesin!" demiş de başka şey dememiş.

19. Bir adı gösterme, soru, sayı veya belirsizlik bakımlarından belirten sıfatlara **belirtme sıfatı** denir.

**Bu bilgiden hareketle hangisinde belirtme sıfatı yoktur?**

- A) Sen topun donanmayla, tüfeğin bataryayla, Neferin ordularla boy ölçtüğü yersin!
- B) Sen bir büyük milletin savaşa girdiği gün, Başına yüz milletin birden üşüştüğü yersin!
- C) Sen savaşa girince mızrakla, okla, yayla. Karşına çıktı düşman çelikten bir alayla.
- D) Övün ey Çanakkale, cihan durdukça övün! Ömründe göstermedin bin düşmana bir gün.

20. Mayıs ayında çiçeklerinin kokusuyla yanından geçenlere bütün dertlerini unutturur. Meyvesini oluştururken aç gözlü canlılardan korumak için önce dikenlerle sarar. Daha sonra iç kabuğunu oluşturur ve korumayı sağlamlaştırır. Arılar ilk onun çiçeklerine konar ve beslenirler. En iyi bal kestane çiçeğinden elde edilir. O kadar güçlü baldır ki tansiyon düşüklüğü (bal tutması) yapar. Taze tereyağı ile karıştırıldığında bal tutması engellenir. Taze yaprakları orman canlılarının ana besin kaynağıdır. En iyi süt onun yapraklarından en lezzetli kaynak suyu onun ormanlarında oluşur. En iyi üzüm kestane ağacına sarılan asmalarda olur.

**Bu paragrafın konusu hangisi olabilir?**

- A) Kestane balının zararları
- B) Kestane ağacının önemi
- C) Kestanenin yetişme koşulları
- D) Kestane ağacının korunması